

AVS-congres 2009

20 maart 2009 | Nieuwegeins Business Center

LEIDEN MET LEF

KWALITEIT IN ONDERWIJS DOOR DURF,
PASSIE EN (ZELF)REFLECTIE

Leiden met lef

Kwaliteit in onderwijs door durf, passie en (zelf)reflectie

Beste collega's,

Deze 14e editie van ons jaarlijkse AVS-congres heeft als thema: 'Leiden met lef: kwaliteit in onderwijs door durf, passie en (zelf)reflectie'. Wat ons betreft, een thema dat logisch aansluit bij de tijdgeest. Immers, vandaag de dag moet u als leidinggevende uw nek durven uitsteken om het beste uit uw schoolteam (en daarmee uit de kinderen) te halen. Professionaliteit en kwaliteit staan voorop! U wilt uw collega's direct aanspreken op resultaten en niet om 'de hete brij' heendraaien. U neemt als manager het voortouw en maakt als eerste de sprong in het diepe. Wie volgt? Dit vereist 'lef': het nemen van risico's om tot (nog) betere prestaties te komen, voor uzelf en het team. En dit kan alleen als u vertrouwen heeft in uzelf en uw team en u zich bij tijd en wijle de spiegel voorhoudt. Passie voor het vak is daarbij voorwaarde voor succes. Zonder passie geen succesvolle school!

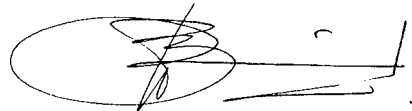
We hebben weer een zo gevarieerd mogelijk programma voor u samengesteld. Het thema behandelen we aan de hand van drie pijlers – leiderschap, teamprestatie en sturen en aansturen – waarbinnen u vrij bent om twee keuzes te maken. Sprekers van buiten het onderwijs geven vanuit hun kennis en kunde hun inspirerende visie op het thema en laten zien wat er geleerd kan worden van andere sectoren. Ook zijn er sprekers die het thema juist van binnenuit kunnen belichten. De plenaire sessies behandelen het thema op een wat abstracter niveau, de workshops zijn juist wat concreter en meer gericht op 'wat kan ik er morgen mee?'

Er is in ieder geval aandacht voor 'resultaat en resultaatgericht werken', 'meten=weten?' (en hoe doe je dat?) en Governance: wie, op welk niveau in de organisatie doet wat en willen we dat ook zo?

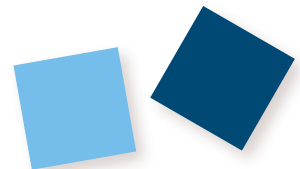
Het AVS-congres is de laatste jaren uitgegroeid tot *hét* onderwijscongres in Nederland, met jaarlijks meer dan 1000 bezoekers. Een moment van ontmoeting met collega's en AVS-medewerkers (de AVS-stand is daarvoor een uitgelezen plek), de informatiemarkt bezoeken, praktische kennis vergaren, weer inspiratie en energie opdoen: er zijn genoeg redenen om de dagelijkse gang van zaken voor één dag los te laten. Natuurlijk kunt u op deze dag mij ook persoonlijk aanspreken over alle onderwijsontwikkelingen die u (en mij) bezighouden. Wij zijn er voor u, en u bent er voor ons. Alleen samen maken we van dit vak een TOPvak.

Wij nodigen u daarom graag uit om, samen met uw collega's, (weer) deel te nemen aan dit unieke congres. Tot en met 2 februari 2009 kunt u nog profiteren van de vroegboekorting.

Tot ziens op vrijdag 20 maart 2009.

Ton Duif, voorzitter AVS

Maak ook de sprong in het diepe! Collegiale ontmoetingen, ideeën opdoen, kennis delen en vergaren... dit en meer kunt u verwachten op 20 maart op het AVS-congres 'Leiden met lef: kwaliteit in onderwijs door durf, passie en (zelf)reflectie'.

Het AVS-congres is dé plek om met uw collega's, het AVS-bestuur, de ledenraad of AVS-adviseurs van gedachten te wisselen. Dit kunt u bijvoorbeeld doen in de AVS-stand (centraal op de informatiemarkt), tijdens uw vrije ronde, tijdens (of na) de plenaire sessies en workshops, of tijdens de lunch, het Happy Hour of het smaakvolle diner. Kortom, stel zelf uw ideale, gedurfde dagprogramma samen.

AVS-congres **in vogelvlucht**

Dagindeling

U heeft de mogelijkheid twee plenaire sessies of één plenaire sessie en één workshop te volgen. In totaal maakt u dus maximaal twee keuzes en een reservekeuze, die u aangeeft op het inschrijfformulier in deze brochure. Dit om zoveel mogelijk tegemoet te komen aan ieders voorkeuren en overvolle zalen te voorkomen. In uw vrije ronde kunt u uw professionaliseringswens bespreken (in de AVS-stand), een kijkje nemen op de informatiemarkt, netwerken et cetera.

Van 11.45 uur tot ongeveer 14.30 uur kunt u gebruikmaken van het doorlopende lunchbuffet. We hopen de dag samen met u af te sluiten tijdens een speciaal samengesteld (viergangen)diner.

9.30 uur

Ontvangst

10.00 uur

Start programma met o.a. jaarrede Ton Duif en inleiding Jan Gispen

11.15 uur

Ronde 1

12.45 uur

Lunchbuffet

13.30 uur

Ronde 2

15.00 uur

Ronde 3

16.15 uur

Happy Hour

17.30 uur

Diner met optreden van The Copy Cats

± 20.00 uur

Afsluiting

Centrale inleider Jan Gispen

Ooit schreef Loesje dat Lef het enkelvoud is van Leven. Voor u als schoolleider betekent dit dat het hele schoolleven bestaat uit een aaneenschakeling van momenten waarop u lef moet tonen. Moed om gewoon door te gaan, moed om te stoppen, moed om te

handelen, moed om gewoon niets te doen. Volgens het managementboek van het jaar 2007 'En nu laat ik mijn baard staan' zijn doorzettingsvermogen en moed de belangrijkste eigenschappen van ondernemende mensen.

In deze inleiding deelt Jan Gispen met de congresgangers enkele treffende ervaringen uit het Nederlandse onderwijs en trekt hij een paar minder vleiende vergelijkingen met het gedrag van apen.

Jan Gispen was tot voor kort onder meer bestuursvoorzitter in het PO en VO (Utrecht en omgeving), voorzitter van het Onderwijsplatform G4, voorzitter van de Vereniging voor het Management in het VO (voorloper van de VO-raad) en president van de Europese Schoolleidersvereniging ESHA (PO en VO). Op dit moment is Jan Gispen lid van de Evaluatie Commissie Passend Onderwijs (Commissie Lambrechts).

AVS-stand en informatiemarkt

De grote AVS-stand vindt u weer centraal op de informatiemarkt. In deze stand kunt u kennismaken met de activiteiten van de AVS, zoals de AVS School for Leadership. Heeft u vragen rondom professionalisering, wilt u of uw team scholing volgen? AVS-adviseurs helpen u kiezen uit het aanbod van de nieuwe Professionaliseringsgids (2009/2010) of bespreken met u mogelijkheden voor maatwerk. Ook kunt u in gesprek gaan over een ander onderwerp met een van onze AVS-adviseurs en/of helpdeskmedewerkers. Of spreek vertegenwoordigers van de ledenraad aan, die regelmatig in de stand rondlopen. De ledenraad kan vanuit haar rol als sparringpartner van het bestuur adviezen uitbrengen op basis van belangrijke signalen uit het veld om de koers en de visie van de AVS actueel te houden. Op de informatiemarkt, met ruim 40 voor het onderwijs relevante bedrijven en organisaties, zal er zeker wat van uw gading bij zijn.

Plenaire sessies

Thema Leiderschap

1 Op weg naar een TOPschool in een goed onderwijsstelsel

Michael Barber

In deze plenaire sessie toont Sir Michael Barber ons wat er echt toe doet in een onderwijsstelsel. Wat moet u doen en laten om een TOPschool te zijn/worden? Wat moet de regering doen om dat mogelijk te maken? Het onderzoek *'How the worlds best-performing schoolsystems come out on top'* (2007) van Michael Barber en Mona Mourshed laat zien hoe de best presterende onderwijsstelsels tot de top zijn gaan behoren. Want 'gewoon' investeren in onderwijs leidt niet altijd tot betere leerresultaten. Hoe pakt u het aan? Dat vraagt lef om na te denken over de rol van de (kwaliteit van de) leerkrachten en het aanzien van het beroep. Zijn we in Nederland op de goede weg of is er meer nodig om van elke school een TOPschool te maken? Voertaal: Engels

Sir Michael Barber was, na een periode als hoogleraar aan de Universiteit van London, jarenlang adviseur van de Engelse regering Blair. Eerst als hoofd van de Eenheid voor Standaarden en Effectiviteit, later als persoonlijk onderwijsadviseur van Tony Blair. Momenteel is Michael Barber partner van McKinsey & Company. Enkele publicaties: *The Learning Game* (1997), *How to do the Impossible* (1997) and *The Virtue of Accountability* (2005). Zie Kader Primair 2, oktober 2008, pagina 41/42.

2 Nieuwe ideeën, nieuwe kansen

Jeff Gaspersz

Verwacht u dat de uitdaging waar uw team de komende tijd voor komt te staan, om meer creativiteit vraagt? Vindt u dat uw collega's met meer waardevolle ideeën voor verbeteringen en vernieuwingen kunnen komen? Denkt u dat uw stijl van leidinggeven of coachen een cruciale

invloed heeft op de innovatieve kracht van uw organisatie? Als u een of meer van deze vragen met ja heeft beantwoord, dan is de presentatie van Jeff Gaspersz voor u een aanrader. In deze plenaire sessie krijgt u praktische adviezen om de kansgerichtheid en het ondernemerschap in uw organisatie te versterken.

Jeff Gaspersz is hoogleraar aan de Universiteit Nyenrode en adviseur op het gebied van innovatiemanagement. Hij adviseerde ruim 100 organisaties over innovatie en schreef 80 publicaties. Zie www.kansdenken.nl en Kader Primair 4, december 2008, pagina 30.

3 Onderwijs en religie: een uitdaging

Ahmed Marcouch

Stadsdeelvoorzitter Ahmed Marcouch is groot voorstander van openbaar onderwijs: 'De openheid voor alle gezindten heeft de scheidsmuren tussen de zuilen afgebroken en een opmerkelijke verdraagzaamheid tussen anders- en ongelovigen tot stand gebracht.' Volgens Marcouch

heeft de openbaarheid van het Nederlandse openbare onderwijs een bijzonder karakter: deze is niet atheïstisch, niet humanistisch en zeker niet *antireligieus*. De openbare school is levensbeschouwelijk neutraal en geeft daardoor verschillen in levensbeschouwing de ruimte. Vrees voor islamisering voor openbaar onderwijs is niet nodig: 'Als moslimouders van hun school islamisering zouden willen, waren zij wel naar de islamitische school gegaan.' Wel vragen de meeste islamitische ouders ruimte voor hun religieuze uitingen. Het onderwijs biedt kinderen de kans succesvol te worden in de samenleving. Het mag niet zo zijn dat een kind zichzelf, zijn geloof, zijn familie of zijn afkomst moet verloochenen om die kans te krijgen. Voor wie de discussie aandurft!

Ahmed Marcouch is stadsdeelvoorzitter van Stadsdeel Slotervaart.

4 Hoe wordt u een authentiek leider?

Roos Vonk

In deze plenaire sessie geeft Roos Vonk een analyse van typisch mannelijk en typisch vrouwelijk leiderschap en van twee begrippen die de mannelijk-vrouwelijk-dimensie overstijgen: transformationeel leiderschap en authenticiteit. Daarbij maakt ze enerzijds gebruik van haar praktijkervaring als coach en trainer van

leidinggevend, anderzijds van wetenschappelijke inzichten. Haar uitgangspunt is dat impact en charisma vraagt om authentiek leiderschap. Maar dit wordt belemmerd door menselijke zwakheden, zoals ons ego en onze behoefte aan waardering. In de oplossing van dit probleem speelt transformationeel leiderschap een centrale rol: het begint met het besef dat het gaat om iets groters en wezenlijkers dan uw ego. Om het beste van uzelf te kunnen zijn, moet u uzelf vergeten!

Roos Vonk is hoogleraar psychologie aan de Radboud Universiteit Nijmegen en oprichter van Vonk-Zelfbepaling®. Zie www.vonk-zelfbepaling.nl en Kader Primair 5 die 24 januari uitkomt.

Thema Teamprestatie

5 Presteren onder druk

Rico Schuijers

Mentale training is het systematisch aanleren van mentale vaardigheden met als doel het verbeteren van (sport)prestaties. Het optimale prestatie-model laat zien wat mentale training precies inhoudt. En wat is mentale weerbaarheid en hoe kijkt u daar tegenaan? In deze

plenaire sessie gaan we ook in op motivatie, spanning, concentratie en zelfvertrouwen. Hoe gaat u persoonlijk met deze onderwerpen om? Hoe kunt u bepaalde dingen eventueel anders aanpakken, met hulp van mentale vaardigheden? Denk bijvoorbeeld aan het omgaan met veranderingen of presteren onder druk.

Voor iedereen die zich bewust wil worden van zijn of haar mentale processen en hoe deze te beïnvloeden voor (nog betere) prestaties.

Rico Schuijers is sportpsycholoog bij zijn bedrijf Rico Schuijers Sportpsychologie www.ricoschuijers.nl. Bij de Olympische Spelen in Beijing heeft hij het Nederlandse vrouwen waterpoloteam (goud) en diverse andere sporters succesvol begeleid.

6 Duurzame schoolontwikkeling: doet leiderschap ertoe?

Peter Slegers

Veel leerkrachten en schoolleiders werken dagelijks hard aan het verbeteren van hun onderwijs. Een van de moeilijkste opgaven daarbij is om ervoor te zorgen dat al deze inspanningen tot blijvende verbeteringen leiden. Werken aan duurzame schoolverbetering is echter bepaald

geen gemakkelijke opgave. Er spelen vele aspecten een rol, zoals de professionaliteit van leerkrachten, de arbeidsorganisatie en de kwaliteit van de aansturing. Wat is hier eigenlijk over bekend en hoe belangrijk zijn leidinggevendend daarbij? Op grond van wetenschappelijke inzichten en praktijkervaringen zal Peter Slegers met u hierover van gedachten wisselen.

Peter Slegers is hoogleraar aan de Universiteit Twente (vakgroep Onderwijs en Media) en senior adviseur bij BMC, Amersfoort.

Thema Sturen en aansturen

7 Leidt goed bestuur tot goed onderwijs?

Edith Hooge

In het onderwijs wordt een enorme slag gemaakt met goed bestuur. Governancecodes, -opleidingen en -adviezen schieten als paddenstoelen uit de grond. De aandacht lijkt nu vooral uit te gaan naar de instrumentele kant van goed bestuur, zoals het (op papier) voldoen aan

governancecodes en het invoeren van de juiste wettelijke bestuursstructuur. Maar hoe kan goed bestuur bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs? En wanneer leidt het er juist vanaf? Drie kernvragen spelen steeds een rol bij goed bestuur in het onderwijs: Doen we de goede dingen? Doen we die dingen goed? Hoe weten we dat?

Edith Hooge is lector School en omgeving aan de Hogeschool van Amsterdam en was secretaris van de code Goed Bestuur, opgesteld in de pilot lumpsum.

8 De kunst van het ontregelen

Jos van der Lans

In zijn boek 'Ontregelen – de herovering van de werkvloer' analyseert Jos van der Lans de vreemde mogendheden die de afgelopen decennia sluipenderwijs hun bureaucratische sporen hebben nagelaten in de professionele praktijken van de publieke sector en daar een staat van

professionele vervreemding hebben bewerkstelligd. Te midden van mondige burgers, moderne managers en kwantitatieve prestatie- en productienormen is de stem van professionals steeds meer verloren gegaan. Met alle demotiverende gevolgen van dien. Maar het tij lijkt te keren. Sinds een paar jaar groeit de onvrede en roept iedereen dat het vertrouwen weer op de werkvloeren moet gaan regeren. De vraag is alleen: hoe doet u dat? Jos van der Lans brengt de basisprincipes van het ontregelen in kaart.

Jos van der Lans is cultuurpsycholoog en publicist.

Zie www.josvdlans.nl en Kader Primair 1, september 2008, pagina 12-15.

9 Lef en Leiderschap in de maatschappelijke onderneming

Goos Minderman

De regering komt binnenkort met een wetsvoorstel op de maatschappelijke onderneming en beoogt daarmee een versterking van het onderwijs (en de zorg, volkshuisvesting et cetera) te realiseren. Leidinggevendend zouden volgens Goos Minderman hier heel positief

op in moeten stappen, omdat het hen op den duur meer vrijheid van handelen zal geven. Maatschappelijk ondernemen is ook een manier van leidinggeven die veel lef en leiderschap vergt: als leidinggevendend stel je het primaire proces van de instelling open voor kritische evaluatie door partners en deskundigen in de nabijheid van de school. Dat is veel dichterbij dan een inspectie-op-afstand en dus veel spannender.

Goos Minderman is hoogleraar *Public Governance and Public Law* aan de Vrije Universiteit Amsterdam.

Overzicht

plenaire sessies en workshops

Plenaire sessies

Naam	Titel	Zie pagina
Thema Leiderschap		
1. Michael Barber	Op weg naar een TOPschool in een goed onderwijsstelsel	4
2. Jeff Gaspersz	Nieuwe ideeën, nieuwe kansen	4
3. Ahmed Marcouch	Onderwijs en religie: een uitdaging	4
4. Roos Vonk	Hoe wordt u een authentiek leider?	4
Thema Teamprestatie		
5. Rico Schuijers	Presteren onder druk	5
6. Peter Slegers	Duurzame schoolontwikkeling: doet leiderschap ertoe?	5
Thema Sturen en aansturen		
7. Edith Hooge	Leidt goed bestuur tot goed onderwijs?	5
8. Jos van der Lans	De kunst van het ontregelen	5
9. Goos Minderman	Lef en Leiderschap in de maatschappelijke onderneming	5

Workshops

Naam	Titel	Zie pagina
Thema Leiderschap		
10. Margareth de Wit	Leidinggeven aan de generatiemix, met lef, durf en passie!	8
11. Gini Manting e.a.	(Ver)leiden met een corporate story	8
12. Marcel Bogaarts, Fred Kruidenberg en Frank Cuppers	Integraal onderwijskundig leiderschap: de leerling moet er wat aan hebben!	9
13. Frans Schouwenburg	Innovatie begint bij goed leiderschap	9
14. Inge Andersen en Frank Jansma	Beoordelen, functioneert dat? Heb het lef eens los te laten	9
15. Jan Jutten	Missie en identiteit: het fundament onder de school als levend systeem	9
Thema Teamprestatie		
16. Pieter Jansen en Irene de Kort	Leren met een wow-factor! Playing for Success NL	9
17. Cor Hoffmans	Leiden met lef is passie voor kwaliteit	10
18. Jos van der Waals en Klaas Kunst	Het geheim van teams	10
19. Sheila Neijman	Heb het lef te kiezen voor gelukslessen op school	10
20. Edgar Schaerlaeckens	Lef kun je leren! Lef als waardergerichte keuze	10
21. Michiel Wigman en Heike Sieber	Passend onderwijs van leerkracht naar regio	10
Thema Sturen en aansturen		
22. Marc Vermeulen	Ondernemerschap op school	11
23. Pim Pollen	De school als maatschappelijke onderneming	11
24. Carine Hulscher-Slot en Ruud de Sain	Een onconventionele verrassingsworkshop	11
25. Peter Luttkik	Leiden met lef: met opstaan en vallen. Praktijkervaringen van een Dotank in het onderwijs.	11
26. Wiel Botterweck en Bob Ravelli	Duurzaam moreel leiderschap	11

Algemene informatie

Toegangsprijzen

- ▶ AVS-leden: 215 euro. **Vroegboekprijs: 190 euro**
- ▶ Niet-leden: 430 euro. **Vroegboekprijs: 380 euro**
- ▶ U kunt nog tot en met 2 februari 2009 profiteren van de vroegboekorting.

Diner

Na afloop samen genieten van een diner. Een extra gelegenheid om met uw collega-schoolleiders na te praten. En u ontloopt de avondspits. Kosten: 59,50 euro (inclusief drankjes). U meldt zich aan voor het diner via het inschrijfformulier.

Annuleringsvoorwaarden

Annulering dient schriftelijk te gebeuren. Bij annulering meer dan tien werkdagen voor het congres brengt de AVS 35 euro administratiekosten in rekening. Bij annulering minder dan tien werkdagen voor het congres, is geen restitutie mogelijk. U kunt zich wel door een collega laten vervangen. Als annuleringsdatum geldt de datum waarop de annulering bij de AVS binnenkomt. De AVS behoudt zich het recht voor het congres te annuleren of te verplaatsen naar een andere datum en/of locatie bij onvoldoende aanmeldingen.

Locatie

Het Nieuwegeïns Business Center 'De Blokhoeve' is prima bereikbaar met het openbaar vervoer en de auto.

Adres: Blokhoeve 1, Nieuwegein. Telefoon: 030-6026900.

Routebeschrijving: www.n-b-c.nl

Meer informatie

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de AVS, Sylvia Veerman, telefoon 030-2361010 of mail s.veerman@avs.nl

Inschrijven

Stuur het inschrijfformulier vóór 26 februari 2009 naar: Antwoordnummer 9019, 3500 ZA Utrecht. Inschrijven kan ook via www.avs.nl/congres2009. Zodra uw inschrijving bij ons binnen is, wordt u voor zover mogelijk ingedeeld bij de sessies/workshop van uw keuze. Dus hoe later u inschrijft, hoe minder kans op het programmaonderdeel van uw keuze. Schrijf u dus op tijd in! Na 26 februari zijn de keuzemogelijkheden zeker beperkter.

Inschrijfformulier

AVS-congres, 20 maart 2009

U kunt zich ook aanmelden via www.avs.nl/congres2009

Ja, ik neem deel aan het AVS-congres 'Leiden met lef' op vrijdag 20 maart 2009 in Nieuwegein:

- Ik ben lid en betaal 215 euro (met vroegboekorting: 190 euro)
- Ik ben geen lid en betaal 430 euro (met vroegboekorting: 380 euro)
- Ik word lid van de AVS (per 1-1-2009) en neem deel tegen de ledenprijs (vóór 3 februari 2009 met vroegboekorting).
- Ik neem deel aan het diner (59,50 euro p.p.)

PERSOONLIJKE GEGEVENS:

Naam en voorletters	v/m
Adres	
Postcode en plaats	
Telefoon privé	
E-mail	
Geboortedatum	
Functie: adjunct/directeur/bovenschools manager/anders	

ORGANISATIEGEGEVENS:

Brinnummer
Naam school/organisatie
Adres
Postcode en plaats
Telefoon
Factuur naar privé/organisatie

IK MELD MIJ AAN VOOR:

1e keuze plenaire sessie (nummer en titel)

2e keuze plenaire sessie of workshop (nummer en titel)

Reservekeuze (nummer en titel)

U heeft de mogelijkheid twee plenaire sessies te volgen of één plenaire sessie en één workshop. Dus maximaal twee keuzes, en minimaal één plenaire sessie. Wij streven ernaar maximaal tegemoet te komen aan uw keuze.

Plaats en datum

Handtekening

Workshops

Thema Leiderschap

10 Leidinggeven aan de generatiemix, met lef, durf en passie!

Margareth de Wit

Wat betekent het om leiding te geven aan een diversiteit van generaties binnen uw schoolorganisatie? Kijk eens met een andere generatiebril naar de wijze waarop u leiding geeft. Wat voor effect heeft uw stijl bij de andere generaties? Wat werkt wel en wat niet? Wat kunt u van de andere generaties leren? Hoe veranderen de leiderschapsstijlen door de verschillende generaties heen? Waar loopt u nu al tegenaan en wat staat u nog te wachten? Allemaal vragen waar u antwoord op krijgt in deze interactieve workshop. Ervaar hoe anderen naar u kijken en ontdek hoe dit voor u werkt. Wat zeggen en hoe denken de verschillende generaties over hun leidinggevende(n)? En, wat denkt u over de verschillende generaties op de werkvloer? We gaan van vooroordelen naar feiten en tonen u beelden van de verschillende generaties. Wilt u weten hoe u zelf met lef, durf en passie uw stijl kunt aanscherpen? Kom dan naar deze workshop.

Margareth de Wit is CEO van CBE Group BV en generatiespecialist.
www.cbe.nl

11 (Ver-)leiden met een Corporate Story Gini Manting e.a.

Obama, de Rabobank en het Rode Kruis doen het. Mensen vergeten feiten, maar onthouden verhalen. Steeds meer organisaties en bedrijven zetten verhalen in om bijvoorbeeld de intentie van een vernieuwing weer te geven, kennis te delen, belanghebbenden aan de organisatie te binden en intern de mensen in beweging te zetten. Deze verhalen circuleren vooral onder de naam *corporate storytelling*: verhalen die werknemers en ook belanghebbenden kunnen navertellen – en daarmee ‘levend’ maken en houden. De *corporate story* verklaart waar de organisatie nu staat en geeft een (heldere) richting aan de toekomst. *Corporate storytelling* kan mensen motiveren en gedachten en ideeën genereren en wordt daarom ook ingezet voor teamcommunicatie, HR- en kennismanagement en strategiebepaling. Hoe is dit instrument toepasbaar voor het onderwijs? Wat zijn de verschillende vormen, aanpakken en mogelijkheden van *corporate storytelling*? Waarin schuilt de geheime kracht van een verhaal? Hoe moeilijk of makkelijk is het om een *corporate story* te maken? Hoe en wanneer zet u dit instrument in en wat is uw rol daarbij? In deze workshop passeren diverse voorbeelden uit onderwijs en bedrijfsleven de revue.

Gini Manting is organisatieadviseur van Ligna (www.ligna.nu) en werkt samen met Le Chapeau.

dubbelvouwen
sluiten

kan ongefrankeerd
verzonden worden

Algemene Vereniging Schoolliders
Antwoordnummer 9019
3500 ZA Utrecht

12 Integraal onderwijskundig leiderschap: de leerling moet er wat aan hebben!

Marcel Bogaarts, Fred Kruidenberg en Frank Cuppers

Voor veel schoolleiders is de integraal onderwijskundige aanpak erg aantrekkelijk. Wie is er immers directeur geworden om 'fijn' taak-beleid te ontwikkelen of een sluitende begroting op te stellen? In het kader van integraal onderwijskundig leiderschap doet u al deze taken vanuit het belang van de leerling. Zo kunnen schoolleiders met hart voor leerlingen dicht bij 'het waarom' van hun schoolleiderschap blijven. Deze workshop laat zien hoe integraal onderwijskundig leiderschap kan leiden tot optimale ontwikkeling en resultaten van de leerlingen. U hoort voorbeelden uit de praktijk en krijgt antwoorden op vragen als: Hoe stuurt u schoolontwikkeling integraal aan? Waar moet u als schoolleider op letten bij het starten van integraal onderwijskundige beleidsvoering? Hoe creëert u draagvlak in uw team? Workshopdeelnemers krijgen praktische tips en handreikingen om direct aan de slag te gaan.

Marcel Bogaarts, Fred Kruidenberg en Frank Cuppers zijn onderwijsadviseur bij respectievelijk Bazalt/RPCZ, HCO en DOBA/OA.

13 Innovatie begint bij goed leiderschap Frans Schouwenburg

Innovatie en ict-beleid beginnen bij goed leiderschap. Maar hoe kunt u als schoolleider nu bepalen met welke aspecten u rekening moet houden? Ict is voor veel schoolleiders een ver-van-mijn-bed-show. Toch is het heel goed mogelijk om vanuit een onderwijskundige en organisatorische blik de juiste vragen te formuleren, zodat u de juiste voorwaarden kunt scheppen om ict succesvol te implementeren. Een aantal schoolleiders deed al ervaring op. Enkele van hen ontmoet u in deze uiterst praktische sessie. U maakt tevens kennis met de gratis mogelijkheid die Kennisnet u biedt om dit proces goed vorm te geven in uw school.

Frans Schouwenburg is sectormanager po en vo bij Kennisnet. Zie ook Kader Primair 4, december 2008, pagina 8.

14 Beoordelen, functioneert dat? Heb het lef eens los te laten Inge Andersen en Frank Jansma

Competentiemanagement is 'hot'. In het kader van kwaliteitszorg (verantwoording én ontwikkeling) zoeken steeds meer schoolorganisaties naar een werkwijze voor competentie management om de professionele ontwikkeling van medewerkers te verbinden aan kwaliteitsverbetering van het onderwijs. Beoordeling van medewerkers is daarbij vaak een heet hangijzer. Hoe zorgt u ervoor dat de beoordeling een reële bijdrage levert aan de verantwoording en tegelijkertijd vooral ook een ontwikkelingsgerichte impuls geeft? Hoe vermijdt u een te instrumentele benadering van beoordeling of, nog erger, dat u met instrument en al terecht komt in een onveilige afrekencultuur die elk initiatief en elke ontwikkeling in de kiem smoort? In de workshop staan we stil bij:

- beoordelen in het kader van verantwoording versus beoordeling in het kader van ontwikkeling
- meten en meetinstrumenten: is meten altijd weten?
- mogelijke manieren om beoordeling van medewerkers vorm te geven
- voorwaarden binnen de organisatie

Via een praktische opdracht wordt de link gelegd naar uw eigen organisatie.

Inge Andersen is wetenschappelijk medewerker bij de NSA en Frank Jansma is medewerker bij Stichting Beroepskwaliteit Leraren (SBL).

15 Missie en identiteit: het fundament onder de school als levend systeem

Jan Jutten

Veel schoolleiders stellen zich twee vragen: "Hoe krijg ik mijn team zo gek?" en "Hoe controleer ik of ze doen wat afgesproken is?" Meestal doen ze dit door middel van regels, POP's, protocollen, afspraken en controle. Kortom: door aansturing. Veel schoolleiders verwachten daar nog steeds wonderen van als het gaat om het verbeteren van kwaliteit. Dit blijkt een illusie. Machines stuur je aan, levende systemen creëren zichzelf op basis van wie ze willen zijn. Aansturing werkt averechts. Hoe meer regels, hoe meer moetisme, hoe minder betrokkenheid, hoe minder kwaliteit en dus... nog meer regels om het gebrek aan zingeving te compenseren. Hoe kunt u leidinggeven aan de school als organisme? Uitgangspunt hierbij is mensen "ont-moeten", ze verbinden met hun ziel en hun moreel besef, zodat de school een zelforganiserend levend systeem wordt.

Jan Jutten is onderwijsadviseur bij Natuurlijk Leren BV.

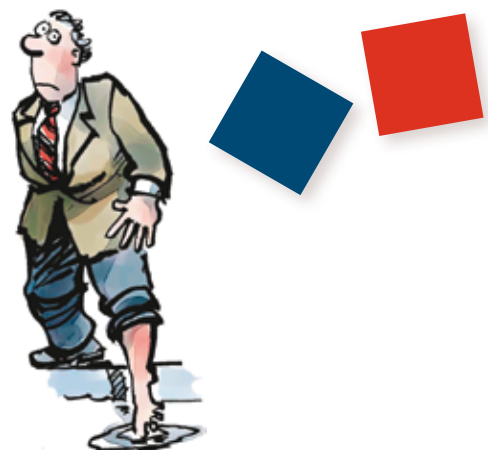
Zie ook: www.natuurlijkleren.org

Thema Teamprestatie

16 Leren met een wow-factor: Playing for Success NL

Pieter Jansen en Irene de Kort

Playing for Success (PFS) is een effectief concept om leerachterstanden van kinderen in het basisonderwijs weg te werken en hun onderwijskansen te verbeteren. De bakermat van PFS ligt in Engeland. PFS legt de verbinding tussen leren en de wereld van het betaald voetbal. In voetbalstadions worden leercentra ingericht, waarbij gebruik gemaakt wordt van de unieke omgeving en de aanwezigheid van rolmodellen (profvoetballers, trainers e.a.): leren met een wow-factor. De resultaten van de PFS-leercentra spreken boekdelen. Harde onderzoekscijfers wijzen uit dat leerlingen in korte tijd grote vooruitgang boeken op het gebied van taal en rekenen en sterk groeien in hun persoonlijke ontwikkeling. Onder regie van KPC Groep heeft dit initiatief invulling gekregen in Eindhoven (PSV), Den Haag (ADO Den Haag), Zwolle (FC Zwolle) en Arnhem (Vitesse). De ambitie is om dit de komende jaren verder in het land te verbreden. In deze workshop maakt u kennis met dit kansrijke initiatief en de eerste ervaringen in de genoemde regio's. Op interactieve wijze verkennen we de kansen die PFS biedt voor het primair onderwijs. Pieter Jansen en Irene de Kort zijn projectmanagers van Playing for Success NL, KPC Groep, 's-Hertogenbosch.

17 Leiden met lef is passie voor kwaliteit

Cor Hoffmans

Steeds meer moeten managers in het onderwijs zich bezighouden met de kwaliteit van en de kwaliteitszorg in hun scholen. Beleidsontwikkelingen zoals 'passend onderwijs', 'goed onderwijs-bestuur' en 'risicogestuurd toezicht' vragen van u zich te ontwikkelen tot de actieve kwaliteitsdrager van uw organisatie. Hoe borgt u kwaliteit diep in de primaire processen? Hoe zorgt u ervoor dat leerkrachten eigenaar worden van kwaliteitsverbetering? Over welke competenties moet u beschikken? Hoe bouwt u op een natuurlijke manier kwaliteitszorg in op alle niveaus van uw organisatie? Deze workshop demonstreert een succesvolle aanpak aan de hand van beleidsmatige ontwikkelingen en praktische voorbeelden. U wordt uitgedaagd voor uw eigen situatie de vraag te beantwoorden: 'En wat ga ik nu (anders) doen de komende tijd?'

Cor Hoffmans is adviseur bij Hoffmans & Heegsma BV. www.henh.org

18 Het geheim van teams

Jos van der Waals en Klaas Kunst

Het werken in teams is 'in'. 'Team' staat voor 'Together everyone achieves more'. Je kunt als team iets bereiken wat je in je eentje niet kunt. In teams kunnen professionals hun passie, kennis en ervaring uitwisselen en met elkaar verantwoordelijkheid nemen voor het onderwijs en de begeleiding van hun leerlingen. Maar wat is werkelijk de meerwaarde van een team? Wat maakt teams succesvol? Wanneer kies je voor *teamwork* en wanneer niet? Wat maakt iemand tot een goed teamlid? Wat is de rol van het leiderschap bij teams? Welke 'gezond-verstand-conclusies' kunnen we trekken? Welke richting geeft recent onderzoek aan? In een interactieve denksessie koppelen we theorie en praktijk aan elkaar.

Jos van der Waals en Klaas Kunst zijn respectievelijk partner en directeur van BMC Groep, Amersfoort.

19 Heb het lef te kiezen voor gelukslessen op school

Sheila Neijman

Het verlangen naar geluk en succes is volgens onderzoek universeel menselijk. Geluk overkomt u niet, u kunt het leren. Hoe meer u oefent, hoe meer invloed u heeft op gelukkig en succesvol zijn. We hebben allemaal een bepaalde vorm van educatie en scholing gehad, maar we hebben nooit geleerd hoe we het leven van onze dromen kunnen leven en hoe we succes en geluk kunnen creëren en kunnen denken vanuit overvloed. In het basisonderwijs wordt veel aandacht besteed aan reguliere lesprogramma's, maar niet aan het creëren van een gelukkig leven. Het belang van geluk wordt steeds meer ondersteund vanuit de wetenschap. Gelukkige mensen leven langer en zijn gezonder, leveren betere prestaties, pesten minder, hebben een betere zelfbeheersing, meer vrienden, verdienen meer et cetera. Iedereen kan leren om gelukkiger te worden, net zoals u kunt leren schrijven. Wat houdt ons tegen om op scholen gelukslessen te geven en kinderen op jonge leeftijd ervan bewust te maken dat ze invloed hebben op hun eigen leven?

Sheila Neijman is succesmanager bij advies- en trainingsbureau SuccesManagement (www.succesmanagement.nl).

20 Lef kun je leren! Lef als waardegerichte keuze

Edgar Schaerlaeckens

Waarom zijn wij gevoelig voor vermijdingspatronen? Een praktisch hanteerbaar model dat afgeleid is van de *Acceptance and Commitment Therapy* (een wetenschappelijk onderbouwde derde generatie cognitieve therapie) geeft uitleg. Daarnaast biedt het model handvatten tot zelfreflectie en transformatie naar waardegerichte doelen. Centraal in dit model staat de rol van onze ervaren interne spanning en de wijze waarop wij onszelf (onbewust) aangeleerd hebben met deze interne spanning om te gaan. Het model laat zien waarom wij in de valkuil lopen van emotionele vermijding en wat het effect hiervan kan zijn op onze ervaren keuzevrijheid, taalgebruik en energieniveau. Hoe doorbreekt u oude, ineffectieve vermijdingspatronen? Wat is de rol van lef in relatie tot persoonlijke ontwikkeling en leiderschap? Voor als u het lef heeft op zoek te gaan naar uw lerend en oplossend vermogen, de rol van taal, uw reactieve versus proactieve mindset en waardegerichtheid versus slachtofferschap.

Edgar Schaerlaeckens is organisatiepsycholoog bij Schaerlaeckens Behaviour Management BV (SBM), Nijmegen.

21 Passend onderwijs van leerkracht naar regio

Michiel Wigman en Heike Sieber

In deze interactieve workshop maakt u kennis met de praktijksimulatie 'Kind op de Gang!®', hét ultieme instrument om leerkrachten enthousiast te krijgen over en te betrekken bij passend onderwijs. Het schoolzorgprofiel ontstaat bottom-up vanuit een gedeelde visie op de eigen schoolsituatie. Het brengt de ontwikkelbehoefte en -noodzaak van uw team in beeld: wat wil de school met zorgleerlingen in de toekomst en waar liggen de prioriteiten? Hieruit ontstaat een plan van aanpak voor uw school en voor de ontwikkeling van nieuwe expertise in het omgaan met leerlingen met speciale onderwijsvragen. De directie legt accenten in het zorgprofiel en werkt de opbrengsten verder uit in een managementrapportage. Tevens biedt de simulatie op bovenschools of regionaal niveau veel praktische en strategische handvatten voor langere termijn (integraal) beleid. 'Kind op de Gang!®' is inmiddels al succesvol ingezet bij ruim 200 scholen en meer dan 800 scholen hebben voor het schooljaar 2009-2010 al interesse getoond. Ook iets voor uw school?

Michiel Wigman en Heike Sieber zijn respectievelijk directeur en adviseur van de AVS.

Thema

Sturen en aansturen

22 Ondernemerschap op school Marc Vermeulen

Scholen als maatschappelijke ondernemingen, kan dat volgens u? Streven we naar winst of naar leer-winst? Past ondernemerschap (risico's nemen en kansen pakken) wel bij het leidinggeven aan een school of vergt dit een hele andere aanpak? De logica van het publieke domein gaat over gelijke rechten en een voorspelbaar proces. De logica van het private domein gaat juist over ongelijkheid en onvoorspelbaarheid, zoals *unique selling points* en *first mover advantages*. Kortom, waar kunnen leidinggevendenden in het onderwijs wat leren van bedrijven en waar juist niet? Voor iedereen die een uitdagende denkoefening en gepassioneerd debat aan wil gaan! Marc Vermeulen is academic director van IVA en TiasNimbas Business School, Universiteit van Tilburg.

23 De school als maatschappelijke onderneming Pim Pollen

Scholen zijn medebepalend voor de kwaliteit en leefbaarheid van regio's en steden. De verankering in regionale verhoudingen leidt tot meer maatschappelijke waardering. Deze verankering is een legitimering voor onderwijsorganisaties, behalve de steeds vaker ter discussie staande normeringen vanuit CITO of de vaak ten onrechte aangehaalde inspectierapporten. Volgens Pollen zit de uitdaging voor leidinggevendenden meer in de verbreding van de leeropdracht en minder in het op zichzelf verbeteren van taal- en rekenvaardigheden. De toolkit 'Nieuwe Governance' die in de workshop aan de orde komt, geeft scholen een instrumentarium om hun eigen positie in breder maatschappelijk perspectief te verbeteren.

Pim Pollen is managing partner bij CBE Group, Amsterdam.

24 Een onconventionele verrassingsworkshop Carine Hulscher-Slot en Ruud de Sain

Deze workshop daagt u uit ... of niet!

Een workshop met een vraagteken ... de inhoud is onbekend en zal u OF enthousiasmeren en inspireren OF irriteren en frustreren.

Maar als u lef heeft maakt dat niet uit, toch? U hoeft niet te komen, het mag wel ... op eigen verantwoordelijkheid. Wie heeft het lef?

Carine Hulscher-Slot en Ruud de Sain zijn beiden senior adviseur bij de AVS.

25 Leiden met Lef: met opstaan en vallen Praktijkervaringen van een Dotank in het onderwijs Peter Luttkik

Smurfnet begon met een plan, een visie om alle drie miljoen leerplekken thuis en op school met elkaar te verbinden. Het Edustar project wilde een student-/leerling-informatiesysteem opzetten. Businessplannen werden gemaakt, proeven werden uitgevoerd. Het was tegen de stroom opzwellen waarbij de vraag gesteld kan worden: Was dit de moeite waard? Hoeveel relaties, steuntjes in de rug en geduld heb je nodig? Wat is er met die plannen gebeurd? Had het beter gekund? Zijn er nieuwe kansen? Wat kunt u ervan leren over het creëren van beweging, de kracht van ideeën en het managen van risico's? Peter Luttkik gaat met u op een inspirerende en uitdagende manier aan de slag over leiden met lef.

Peter Luttkik is oprichter en mede-trekker van stichting DOTank, een netwerk om de publieke dienstverlening te verbeteren. (www.dotank.nl)

26 Duurzaam moreel leiderschap Wiel Botterweck en Bob Ravelli

In deze workshop delen we een aantal perspectieven en ervaringen met u over duurzaam moreel leiderschap in lerende organisaties. Dit is leiderschap dat gericht is op interventies die per definitie een duurzaam en toekomstgericht karakter hebben. Dit leiderschap probeert een bijdrage te leveren aan het creëren van nieuwe 'gedroomde werkelijkheden' in het geheel van een regionaal systeem, waarvan scholen, schoolbesturen, samenwerkingsverbanden, zorgpartners en overheden deel uitmaken. Welk soort leiderschap sluit aan bij de ontwikkelingsbehoeften van organisaties in onze nabije en verre toekomst? Voor iedereen die op verschillende niveaus regie voert over ontwikkelingstrajecten.

Wiel Botterweck is lid van de landelijke expertgroep passend onderwijs. Bob Ravelli is projectbegeleider passend onderwijs. Beiden zijn adviseur bij de AVS.

Word lid en bespaar 50%

Congresdeelnemers die tegelijkertijd lid worden van de AVS kunnen direct voor de ledenprijs naar het congres. Leden betalen **50%** minder dan niet-leden. Bovendien kunt u ook gebruikmaken van de **vroeboekorting** als u zich uiterlijk op 2 februari 2009 aanmeldt voor het AVS-congres.

Dubbele korting voor nieuwe leden dus!

Als lid krijgt u bovendien ook (school en privé) kortingen op producten en diensten van AVS Voordeelpartners, en flinke kortingen op publicaties, trainingen, opleidingen, educatieve reizen en andere congressen van de AVS.

Meer informatie over het lidmaatschap vindt u op www.avs.nl/vereniging/lidworden

AVS-CONGRES | 20 MAART 2009

LEIDEN MET LEF

KWALITEIT IN ONDERWIJS DOOR DURF,
PASSIE EN (ZELF) REFLECTIE

Tien redenen om naar het AVS-congres te komen:

- Netwerken, interessante discussies aangaan en informatie uitwisselen
- Collegiale ontmoetingen met 'gelijkgezinden'
- Boeiende sprekers en interessante workshops
- Energie en inspiratie opdoen
- Aandacht schenken aan professionele en persoonlijke ontwikkeling
- Goede voorbeelden en ideeën opdoen: leren van collega's
- Informatie over actuele ontwikkelingen, visies en modellen op onderwijsinhoudelijk en leidinggevend gebied
- Uitgebreide informatiemarkt met de nieuwste diensten en producten
- Een smakelijke lunch en heerlijk diner
- Weer weten waarom u schoolleider bent geworden

goed onderwijs door goed management

HET AVS-CONGRES WORDT MEDE MOGELIJK GEMAAKT DOOR HOOFDSPONSOR:

EN:

